

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **L. T.**, zastoupen Mgr. Filipem Macháčkem, advokátem, se sídlem Přemyslovská 28, Praha 3, proti žalované: **Městská policie Karlovy Vary**, se sídlem Moskevská 34, Karlovy Vary, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2010, č. j. 20626/2010, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 9. 2012, č. j. 17 A 35/2012 - 14,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou dne 27. 6. 2012 u Krajského soudu v Plzni domáhá vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalované vydaného v blokovém řízení dne 1. 7. 2010 pod č. j. 20626//2010. Žalobce z výpisu z karty řidiče zjistil, že měl dne 1. 7. 2010 spáchat přestupek v Karlových Varech, za který mu měla být uvedena bloková pokuta. Tento přestupek byl spáchán vozidlem značky Volvo SPZ X dne 1. 7. 2010 na nábreží Jana Palacha v Karlových Varech. Žalobce tvrdí, že toto vozidlo nikdy nevlastnil a dne 1. 7. 2010 se v Karlových Varech vůbec nenacházel. Uvedené vozidlo mu bylo v průběhu roku 2010 zapůjčováno z autoservisu v době, kdy probíhala oprava jeho motorového vozidla. S vozidlem tedy v průběhu roku 2010 disponovala řada osob a žalobce v něm rovněž měl uložené osobní doklady, takže je pravděpodobné, že se neznámý řidič vozidla dne 1. 7. 2010 prokázal při silniční kontrole osobními doklady žalobce. Dále žalobce poukazoval na vnitřní rozpory a vady pokutového bloku a zdůraznil, že v tomto případě nepodepsal

žádný záznam o přestupku nebo pokutový blok a podpis na pokutovém bloku neodpovídá jeho podpisu.

Žalobce neměl vzhledem k nepřítomnosti na místě žádnou možnost odmítnout projednat přestupek v blokovém řízení a vyslovit souhlas či nesouhlas se sankcí. Neměl možnost využít práva na podání opravného prostředku a vést příslušné správní řízení, tedy nespokojit se s ukončením věci v blokovém řízení.

Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 27. 9. 2012, č. j. 17 A 35/2012 - 14, žalobu odmítl a věc postoupil k vyřízení žádosti o obnovu řízení žalované. Zároveň rozhodl o vrácení soudního poplatku ve výši 3000 Kč žalobci a vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění svého usnesení krajský soud poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména pak na usnesení prvního senátu Nejvyššího správního soudu, který usnesením ze dne 22. 9. 2010, č. j. 1 As 21/2010 - 47, postoupil věc k rozhodnutí rozšířenému senátu. Po citaci podstatné části uvedeného usnesení krajský soud uvedl, že plně sdílí odlišný názor prvního senátu Nejvyššího správního soudu, jenž vyšel z názoru, že rozhodnutí, kterým správní orgán zamítl návrh na obnovu řízení, je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a je přezkoumatelné ve správním soudnictví. Dále krajský soud uvedl, že zbývá vyřešit, co má soud učinit v případě, že žalobce - aniž vyčerpал obnovu řízení na žádost účastníka - brojí přímo proti uložení pokuty v blokovém řízení. Dospívá k závěru, že v úvahu připadá zejména odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. (a poučení účastníka, že může podat žádost o obnovu řízení ke správnímu orgánu k tomu příslušnému) nebo odmítnutí žaloby a postoupení věci k vyřízení opravného prostředku (žádosti účastníka o obnovu řízení) správnímu orgánu k tomu příslušnému podle § 46 odst. 5 s. ř. s. Po citaci ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a § 46 odst. 5 věty první s. ř. s. krajský soud dospívá k závěru, že ani jedno z těchto řešení není na daný případ aplikovatelné bez zbytku. V případech tohoto typu má ovšem krajský soud zato, že vzhledem k tomu, že žalobce jako účastník řízení by měl být ze strany státních orgánů zatěžován co možná nejméně a podle možností by se mu mělo vycházet vstřícně i ohledně neproblematickosti zachování lhůt k podání žádosti o obnovu řízení, je adekvátnější postupovat podle § 46 odst. 5 s. ř. s. per analogiam. Zároveň krajský soud připomíná, že se tak děje za situace, kdy názory prezentované Nejvyšším správním soudem postrádají kýženou jednotu. Krajský soud závěrem vychází z toho, že v případě podané žaloby se materiálně jedná o žádost o obnovu řízení a shrnuje, že jestliže je podána žaloba proti uložení pokuty v blokovém řízení (§ 84 - 86 zákona o přestupcích), aniž byla vyčerpána žádost účastníka o obnovu řízení podle § 100 správního řádu, soud podle § 46 odst. 5 s. ř. s. per analogiam takovou žalobu odmítne a věc postoupí k vyřízení opravného prostředku (žádosti o obnovu řízení) správnímu orgánu k tomu příslušnému.

Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnost a nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu a dále poukazuje na to, že vada řízení před krajským soudem měla za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

Ačkoliv krajský soud věc postoupil k projednání žalované, stěžovatel má za to, že vzhledem k právní úpravě mimořádných opravných prostředků jako je obnova řízení, kde je rozhodující právní názor správního orgánu - v tomto případě Městské policie Karlovy Vary - jsou jeho šance mizivé. Stěžovatel má za to, že soud je oprávněn sám vyslovit nicotnost napadeného rozhodnutí. Poukazuje na to, že soudní řád správní neupravuje zvláštní řízení o návrhu na prohlášení nicotnosti, a ani nestanoví zvláštní podmínky řízení o žalobě, jež je založena právě na tvrzené nicotnosti rozhodnutí. Vychází proto z toho, že žalobu k soudu lze v určitém ohledu považovat za „řádný“ opravný prostředek ve smyslu § 5 s. ř. s. zejména s ohledem na ustanovení § 77 odst. 2 správního řádu, neboť je to jediný prostředek, který umožňuje žalobci spolehlivě dosažení deklarace nicotnosti. Odvolání, a ani jakási zvláštní forma opravného prostředku proti eventualitě vydání rozhodnutí v blokovém řízení, totiž požadavek konání řádného správního řízení, prostředkem k deklaraci nicotnosti není. Dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 9 As 75/2010 - 53, v němž se uvádí, že vyslovení nicotnosti vyhrazuje správní řád toliko soudům.

Stěžovatel namítá, že případný návrh na obnovu řízení není „opravným prostředkem“ proti rozhodnutí vydanému v blokovém řízení, nýbrž jednou z paralelně vedle sebe jdoucích a navzájem se vylučujících cest, kterou může být řízení ve věci nicotného rozhodnutí o přestupku vedeno. Stěžovatel namítá, že musí z hlediska principu právní jistoty existovat vymahatelná obrana proti nicotnému rozhodnutí vydanému v přestupkovém řízení i v případě, že bylo vydáno, ačkoli vydáno být nemělo, přičemž okolnosti vydání jsou takové, že vedou k nicotnosti takového rozhodnutí (v této souvislosti poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 10. 8. 2011, č. j. 9 As 25/2010 - 44). Stěžovatel v závěru zdůrazňuje, že objektivní právo nicotnost považuje za natolik závažnou vadu správního aktu, že umožňuje, aby kdykoliv, tedy bez ohledu na jakékoliv lhůty k použití řádných nebo mimořádných opravných prostředků, nebo prostředků dozorcího práva, bylo možno nastolit vydáním deklaratorního rozhodnutí právní jistotu o tom, že určitý akt, jenž se prima facie jeví být závazným aktem správního orgánu, je ve skutečnosti akt nicotný, a tedy že vůbec správním aktem není a nikdy nebyl (§ 77 odst. 2 správního řádu). Stěžovatel proto navrhl, aby usnesení krajského soudu bylo z důvodu výše uvedených zrušeno.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatel se na ni obrátil se žádostí o informaci podle § 13 zákona č. 106/1990 Sb., o svobodném přístupu k informacím, na základě této žádosti byla stěžovateli zaslána kopie pokutového bloku z 25. 5. 2012. V této věci pak již stěžovatel, resp. jeho zástupce, s městskou policií dále nejednal, zejména nebyla podána stížnost na postup strážníka a také nebyl podán podnět k zahájení přezkumného řízení, což je v této záležitosti námitek proti uložení blokové pokuty, či postupu strážníka, naprosto běžná praxe. Žalovaná se dále vyjádřila k námitkám stěžovatele k uložení blokové pokutě, které neshledala důvodnými. Dále bylo uvedeno, že městská policie nevede správní spis v označené věci, veškeré písemnosti k věci se vztahující byly soudu zaslány. Závěrem bylo uvedeno, že městská policie není oprávněna v rámci kasační stížnosti podávat vyjádření ke stížnosti žalobce, neboť nebyla přímo účastna jednání v předmětné věci u krajského soudu. Ve věci samé pak uvádí, že interním šetřením nebylo prokázáno pochybení strážníka a pokuta byla uložena v souladu se zákonem, což je i podpořeno audio záznamem z řešení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž je vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelem v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost nebyla shledána důvodnou.

Po vydání napadeného usnesení krajského soudu rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010 - 65, mimo jiné uvedl následující:

„Podmínkou přípustnosti žaloby, jejímž jediným důvodem je tvrzená nicotnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně či rozhodnutí o odvolání, je vyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem ve smyslu § 68 písm. a) s. ř. s. Ustanovení § 68 písm. c) s. ř. s. je obsoletní a nemůže být ani v případě takové žaloby důvodem pro její odmítnutí.

Žaloba, jejímž jediným důvodem je tvrzená nicotnost rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení postupem podle § 84 a násl. zákona o přestupcích, je nepřipustná podle § 68 písm. a) s. ř. s.

Účastník řízení, v němž mělo být vydáno nicotné rozhodnutí, je oprávněn namítat tuto nicotnost v navazujících řízeních, ve kterých má tvrzený neexistující správní akt sloužit jako exekuční titul nebo jako podklad pro další úkon správního orgánu.“

V dalším svém rozhodnutí z 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 - 65, rozšířený senát připustil možnost obnovy řízení na žádost účastníka podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu u přestupku, který byl vyřízen v blokovém řízení postupem podle § 84 a násl. zákona o přestupcích, v případě, že žadatel neudělil souhlas s uložení pokuty v blokovém řízení (jde o případy záměny identity, což v projednávané věci tvrdí i stěžovatel). Pokud návrhu na obnovu řízení není správním orgánem vyhověno, pak rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí zamítnutí žádosti o obnovu správního řízení podléhá soudnímu přezkumu (§ 65 odst. 1 s. ř. s.).

V projednávané věci stěžovatel neuvádí zásadní výhrady k postupu krajského soudu, vyjádřeném v napadeném usnesení, což je ve smyslu uvedených rozhodnutí rozšířeného senátu jediná cesta vedoucí ke zvrácení rozhodnutí vydaném v blokovém řízení, pouze vyslovuje přesvědčení, že v případě zvolení tohoto postupu v řízení před správním orgánem jsou jeho šance mizivé. To však nic nemění na jeho možnosti bránit se případnému zamítnutí návrhu na obnovu řízení žalobou u soudu, jak na to rozšířený senát poukázal ve svém usnesení č. j. 1 As 21/2010 - 65.

Se stěžovatelem lze sice souhlasit v tom, že krajský soud se dostatečným způsobem nevypořádal s jeho námitkou o možnosti brojit žalobou proti nicotnému správnímu rozhodnutí, ve světle citovaných rozhodnutí rozšířeného senátu, zejména pak usnesením č. j. 7 As 100/2010 - 65 pak nutno vyjít z toho, že taková žaloba je nepřipustná. Šestý senát

Nejvyššího správního soudu rozhodující ve věci stěžovatele musí z rozhodnutí rozšířeného senátu vycházet, proto nelze než dospět k závěru, že kasační stížnost domáhající se zrušení usnesení krajského soudu nelze shledat důvodnou.

Vzhledem k tomu, co bylo uvedeno, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšná žalovaná náhradu nákladů řízení nepožadovala, proto bylo rozhodnuto, že žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu